

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat ALBAYRAK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

M. Rıza YALÇINKAYA
Bartın Milletvekili

Ülkemizde 170 yıllık taş kömürü üretim tecrübesi bulunan ve taş kömürü üretiminin esas ihtisas sahibi, ustası olan Türkiye Taşkömürü Kurumu, günümüzde artık üretim yapamaz hale gelmiştir.

Bakanlığınızın hazırladığı “2016 Yılı Taşkömürü Sektör Raporu’na göre; Türkiye Taşkömürü Kurumu’na ait üretim havzasındaki sahalarda 1.5 milyar ton taş kömürü rezervi bulunmasına rağmen, kurumun ihtiyacı olan üretim işçisi alınmaması ve gerekli yatırımların yapılmaması nedeniyle, kurumdaki kömür üretimi her geçen yıl azalmaktadır. Türkiye Taşkömürü Kurumu’nda 1974 yılında 5 milyon ton satılabilir üretim miktarına kadar çıkan kömür üretimi; 2000 yılında 2 milyon 259 bin tona düşmüş, 2016 yılında ise 1 milyon tonun da altına inerek 911 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Kurumdaki üretim işçisi sayısı ise 2002 yılında 15 bin 761 iken, 2017 yılının ilk üç ayında 7 bin 876 kişiye inmiştir.

Kurumun üretimini etkileyen bu olumsuz tablodan, ülkemizin yerli taş kömürü tüketimi de doğrudan etkilenmektedir. “2016 Yılı Taşkömürü Sektör Raporu’na göre 1980’li yılların başında ülkemizin toplam taşkömürü tüketiminin yüzde 80’i, sonlarına doğru ise yüzde 45’i yerli kaynaklardan karşılanırken, 2016 yılında taş kömürü tüketimimizin sadece yüzde 3.63’ü yerli kaynaklardan (TTK ve havza üretiminden) karşılanmıştır. **Bu tüketimin de yüzde 2.52’si Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), yüzde 1.11’i ise TTK’ya bağlı rödovanslı sahalardan karşılanmıştır.**

Yerli kömür üretimi için gerekli yatırımın yapılmaması ve üretim işçisinin alınmaması nedeniyle, TTK gözden düşürülüp kapısına kilit vurulmaya doğru sürüklenirken, ülkemizin kömür ithalatı ise her geçen gün artmakta ve ithalat faturamız her geçen gün yükselmektedir. 1973 yılında 16 bin ton gibi sembolik miktarla başlayan taş kömürü ithalatımız, 2002 yılında 11 milyon 693 bin tona, 2016 yılında ise 34.8 milyon tona çıkmıştır.

Her yıl ortalama 35 milyon ton taş kömürü tüketilen ülkemizde, taş kömürü talebinin sadece 1.5 milyon tonu Türkiye Taşkömürü Kurumu’nda üretilen taş kömürü ile karşılanmakta; geri kalan yaklaşık 33.5 milyon ton taş kömürü ise Rusya, Kolombiya, Güney Afrika, Avustralya ve ABD gibi ülkelerden ithal edilmektedir. TTK havzasındaki maden sahalarında yaklaşık 1.5 milyar ton taşkömürü rezervi olmasına rağmen, üretime yönelik yatırım ve faaliyetler gerçekleştirilmediği için, havzada yer altında bekleyen “kara elmas” milli ekonomiye kazandırılmamakta, yerli kömür yerine ithal kömür tercih edilmektedir.

18377

Son olarak Bartın ilindeki resmi kurumlar olan İl Orman İşletme Müdürlüğü ile Kredi ve Yurtlar Kurumu İl Müdürlüğü, ihtiyaçları doğrultusunda taş kömürü alımı ihalesine çıkmış, ancak yerli kömür değil, ithal kömür tercihinde bulunmuşlardır. Orman İşletme Müdürlüğü alacağı 200, KYK ise 800 ton kömür alımı için çıkmış oldukları ihalelerin şartnamelerinde ihale konusu olarak “ithal taşkömürü” ifadesini açık olarak kullanılmıştır. Orman İşletme Müdürlüğü’nün ihalesi 20/10/2017, KYK’nın ihalesi ise Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Bartın İl Müdürlüğü’nde 25/10/2017 tarihinde gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede;

1. Ülkemizin taş kömüründe dışa bağımlı hale getirilmesinin gerekçeleri nelerdir? Yerli kömür üretimi ve ülkemizdeki kömür talebinin yerli üretimle karşılanması için gerçekleştirdiğiniz çalışma, uygulama ve politikalar ile sonuçları nelerdir?
2. 2017 yılının Nisan ayı başında açıklamış olduğunuz “Milli Enerji ve Maden Politikası” çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarına “yerli kömür” tüketilmesine yönelik bir talimatınız olmuş mudur? Olmuş ise içeriği ve sonuçları nelerdir?
3. Ülkemizde, son beş yıl içinde kamu kurumlarının taşkömürü ihtiyacı için yapmış olduğu ihale sayısı kaçtır? İhalelere konu olan kömür miktarı ne kadardır? Miktarı da gösterilmek üzere, bu ihalelerin kaç tanesinde “ithal” kömür tercih edilmiştir?
4. Bartın ilindeki kamu kurumlarının “ithal” taşkömürünü tercih etmesinin gerekçesi nedir? Ülkemizin yegane taşkömürü üretimi yapılan bölgesinde yer alan resmi kurumların ihalelerinde “ithal” kömürü tercih etmeleriyle ilgili değerlendirmeniz nedir?
5. Ülkemizin, taş kömürü tüketimine yönelik olarak hazırlanan projeksiyonlarda taş kömürü tüketiminin her geçen yıl artan bir eğilim izleyeceğinin görülmesine rağmen, ülkemizin yegane taşkömürü üreticisi konumunda olan TTK neden yeteri kadar desteklenmemekte, ihtiyacı olan yatırım yapılmamakta ve üretim işçisi alınmamaktadır?
6. TTK’daki üretimin artırılması ve işçi açığının giderilmesine yönelik Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır? Bulunmaktaysa çalışmanın içeriği nedir ve ne zaman, hangi sayıda işçi alımı yapılması öngörülmektedir?